

2. Rodzajnik (der Artikel)

W języku niemieckim wyróżniamy dwa typy rodzajników:

- **rodzajnik określony (der bestimmte Artikel):** **der** (rodzaj męski), **die** (rodzaj żeński), **das** (rodzaj nijaki), **die** (dla wszystkich rodzajów w liczbie mnogiej);
- **rodzajnik nieokreślony (der unbestimmte Artikel):** **ein** (rodzaj męski), **eine** (rodzaj żeński), **ein** (rodzaj nijaki); w liczbie mnogiej rodzajnik nieokreślony nie występuje.

Rodzajniki występują jedynie w połączeniu z rzeczownikami, określając ich rodzaj gramatyczny, liczbę i przypadek:

Dort steht ein Auto. (rodzaj nijaki, liczba pojedyncza, mianownik) – Tam stoi (jakiś) samochód.

Auf dem Tisch liegt eine alte Landkarte. (rodzaj żeński, liczba pojedyncza, mianownik)
– Na stole leży jakaś stara mapa.

Ich kenne den Mann nicht. (rodzaj męski, liczba pojedyncza, biernik) – Nie znam tego mężczyzny.

Sie müssen darüber mit den Studenten sprechen. (rodzaj męski, liczba mnoga, celownik)
– Musi Pan porozmawiać o tym ze studentami.

2.1 Rodzajnik określony (der bestimmte Artikel)

■ Odmiana rodzajnika określonego

Singular (liczba pojedyncza)			
Kasus (przypadek)	Maskulinum (rodzaj męski)	Femininum (rodzaj żeński)	Neutrum (rodzaj nijaki)
Nominativ (mianownik)	der	die	das
Genitiv (dopełniacz)	des	der	des
Dativ (celownik)	dem	der	dem
Akkusativ (biernik)	den	die	das

Kasus (przypadek)	Plural (liczba mnoga)
Nominativ	die
Genitiv	der
Dativ	den
Akkusativ	die

ĆWICZENIA

1 Wstaw odpowiedni rodzajnik określony lub nieokreślony:

1. **Im Kühlschrank gibt es noch** Dose (r. żeński) Cola.
(W lodówce jest jeszcze jedna puszka coli).
2. **Auf der Bank sitzt ein Mann.** Mann ist sehr elegant.
(Na ławce siedzi mężczyzna. Ten mężczyzna jest bardzo elegancki).
3. **Er hat Wohnung zu vermieten. Die Wohnung ist sehr hell und groß.**
(On ma mieszkanie do wynajęcia. To mieszkanie jest bardzo jasne i duże).
4. **Du musst ausziehen. Ich habe Nase voll von dieser Unordnung.**
(Musisz się wyprowadzić. Mam już powyżej nosa tego bałaganu).
5. **Meine Freunde kommen aus Iran.** (celownik, D)
(Moi przyjaciele pochodzą z Iranu).
6. **Sabine ist beste Schülerin in unserer Klasse.**
(Sabina to najlepsza uczennica w naszej klasie).
7. **Regina ist angehende Schriftstellerin.**
(Regina to przyszła pisarka).
8. **Mein Bruder besucht vierte Klasse der Grundschule.**
(Mój brat chodzi do czwartej klasy podstawówki).

2 Wstaw (jeśli to konieczne) rodzajnik określony lub nieokreślony w odpowiednim przypadku.

1. **Viele meine Bekannte kommen aus Polen.**
(Wielu moich znajomych pochodzi z Polski).
2. **In den letzten Sommerferien habe ich in Vereinigten Staaten gearbeitet.**
(Podczas ostatnich wakacji letnich pracowałem w Stanach).
3. **Herr Schmidt ist Bürgermeister.**
(Pan Schmidt jest burmistrzem).
4. **Karol ist Notar von Beruf.**
(Karol jest z zawodu notariuszem).
5. **Wir haben zwei Aufgaben zu lösen.**
(Mamy dwa zadania do rozwiązania).
6. **..... schöne Krakau (r. nijaki) wird von vielen Touristen besucht.**
(Piękny Kraków jest odwiedzany przez wielu turystów).
7. **..... Ostsee liegt im Norden Polens.**
(Morze Bałtyckie znajduje się na północy Polski).
8. **..... Haus in der Schillerstraße ist noch nicht verkauft.**
(Dom przy ulicy Schillera jeszcze nie jest sprzedany).